

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrtkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — **Obujno izdanje stane:**
za jedan mesec f. — 50, izven Avstrije f. 40
za tri meseca . . . 2.60 . . . 4.—
za pol leta . . . 5.—
za vse leto . . . 10.— . . . 16.—
Na naročje brez prilagođene naročnine se
rejemajo osiri.

Poznaništvo številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po številkah,
v Gorici po številkah. Sobotno večerno
izdanje v Trstu štev. 2, v Gorici štev. 1.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Ne pregrešajte se nad svojimi lastnimi otroci!

Znani pregor pravi, da tiste ženske so najbolje, od katerih se najmanje govori. Mi ne vemo sicer, ali velja ta izrek tudi za celo vas in sosedke. Ako bi bilo tako — a mi nečemo trditi, da je —, potem bi moralni soditi, da v vasi svetokriški ni vse tako, kakor bi moralo biti. Kajti o tej vasi so govori dandanes — preveč. Dogodki v sv. Križu so še par let sem stalna rubrika v italijanskih in večed tega tudi v slovenskih listih. To je žalostno znamenje.

Človek se nerad dotika svoje lastne rane, ker ve, da to — bolji. In sv. Križ je odprta rana na slovenskem telesu naše okolice. Mi bi bili sredni in zadovoljni, ako ne bi bili po svoji časnikarski dolžnosti prisiljeni dotikati se te rane. Toda mi ne smemo molčati, ker tako zahteva naša dolžnost. Ako bi molčali, poklicala bi nas lahko vsa ostala okolica na odgovor radi sanemarjenja narodnih interesov. Kajti: mi se držimo nepremično nadela, da okolica mora postopati solidarno in da se okoličani morajo rams pri rami boriti za svoje koristi — jeden za vse in vse za jednega. Pravi, zavedni, rod svoj in svojo semijo ljubeči okoličan ne sme poznati separatizma in bresbirnosti do svojih srookoličanov. Veselje ali žalost v posamičnih solih treba vsakdar napisati na račun ukupnosti — celotne okolice.

Brez solidarnosti in vzajemnega delovanja ni rešitve za našo okolico — ni v narodnem, ni v materialnem pogledu. Kajti v tem naj se ne varajo naši okoličani: kakor hitro propadejo morálno, kakor hitro se, zavedeni po bresvestnih agitatorjih, iznebe svoje narodne individualnosti, kakor hitro se vržejo izdajstvu v narodje, potem je njih gospodarski propad le vprašanje bližnje bodočnosti.

Zavedajoč se te grozne nevarnosti vstrepeče danes v britki žalosti sleherno sroč okoličansko, ko vidi, da so gori v sv. Križu na dnevnem redu pojavi nezavesti, ko vidi, da se v tem selu neodpuščno lehkomešljeno igrajo z — ognjem, kateri lahko upepeli vso njih eksistencijo. Krvavečim srečem sicer ali vendar treba povedati našim Križanom, da se oni — ne vse, tako oditanje bi bilo krivljenje — s podpiranjem italijanske propagande pregrešajo proti lastnemu rodu, proti avstrijskemu patrijotizmu in njega vrhovnemu predstavitelju — našemu premilemu in od nas vseh iskrenemu ljubljenemu vladarju in proti — zapomnite si to Križani! — proti svojim lastnim otrokom!

Proti svojemu lastnemu narodu se pregrešate, ker s podpiranjem laške propagande podpirate najljutjejočo sovražnike našega rodu, kateri smatrajo nas vseh, ne svojimi hlapci, ampak — sužnji; ki nas psujejo po svojih listih, ki se nam rogojo v svojih

PODLISTEK.

60

Kmetski upor.

Slovenski povest žestajstva veka.

— Spisal Avgust Šenoc. Preložil I. P. Planinski. —

— Podban Ambrož Gregorjanec, kaj ne? vsklikne Ambrož, plančevi kvíčku, in odi se mu čudno zasvetijo.

— Da, Ambrož Gregorjanec, pravi Konjški, čudno mrmarjanje se zasliši in plemstvo se spogleda. Kralj, nadaljuje biležnik, da je sklenil maščevati ta zločin, zato jemlje podbanu to čast — —

— Joj! vskrikne Uršula in se udari z roko ob čelo, vse je propalo. Te je torej tista vvišena pravica! Fej!

Stepko stoji v kotu, ákripajo z zobmi in stiskajo sabljo, a v očesu se mu sveti solza; Ambrož se strese, ali hitro sede, namigne Konjškemu in naslonivši se v dlan, reče:

medsebojnih pogovorih in nas zaznamujejo po javnih ulicah. Korist večga naroda slovenskega zahteva, da se nam ohrani naša tržaška okolica in da se okrepi slovenski življenje v mestu. A vi delate na to, da pride naša okolica v roke teh naših nasprotnikov — ali se torej ne pregrešate proti svojemu rodu?

Znano je v obči in moralno bi bilo znano tudi vam, Križani, da se poznana laška gospoda navdušujejo za sosednje laško kraljestvo, da komaj čakajo dneva, ko se oslobode „savstrijskega jarma“, da v svojih listih predvrno presirajo vse važne dogodke v naši presvetli cesarski hiši: da pač v jednomu pisejo o „našem kralju“, (o tem menijo italijanskega kralja), nikdar pa ne o res našem cesarju! Znano je v obči in znano bi moralno biti tudi vam, da so isti krogci, ki snujejo po naši okolici italijanske učne zavode, v temi svesi z iridentističkimi krogci dolj v Italiji, onimi krogci, ki proslavljajo sleharno zmaga italijanizmu v Trstu — tako se je zgodilo tudi povodom zadnjih občinskih volitev — kot zmaga vseobčne italijanske ideje, kot zmaga laškega irendentizma, sovražedega našo državo z vsem ognjem izdajalskega fanatizma. Je li torej dovoljeno, da se slovenski okoličan, katerega svestoba do domovine in ljubezen do cesarja je slavnosnana od davnih časov, druži in pajdaši z laško irento?

A vi se tudi pregrešate nad svojimi lastnimi otroci! Rekli smo že gori, da okolica, kakor hitro pada v narodnem pogledu, mora pasti tudi v gospodarskem pogledu. V isti meri, kakor se bodo jačili in širil italijanski šivalj po naši okolici, v isti meri si bodo prilstovali naša tla. In znano vam mora biti, da kjer se šira, se mora umikati in, ker dva ne moreta stati na jednem in istem mestu; zapomniti si torej, da v isti meri, kakor se bodo širili italijanski šivalj, se bodo morali umikati vi! Kos za kosom bodo prehajal — saj vidimo kako je šlo v spodnji okolici — in slovensko v laško roko in v malo desetletjih bodo stal nekdaj imoviti okoličan kot tuje na svoji lastni zemlji — težak brez domovine in podstrelja. Ali vas ne bodo prekljinjali vaši potomci, da niste umeli ohraniti ono pod semlje, katero ste podedovali od svojih prednikov? Kaj poreko vaši otroci, katere ostavite brez imeta in brez pouka?! Da, brez pouka! Vi hočete posiljati svoje otroke v Legino šolo, a ne pomislite, da sto jim s tem zaprli pot do izobražbe, omike in napredka. Ne veste-li, da je italijanski poučni jesik za vše slovenske otroke jarm, v katerem mora obnemodi njih duh in mora samroti veselje do učenja. Kako naj se uči otrok, ako ne razume poučnega jesika; kako naj otrok z veseljem sluša učitelja, ako ga ne razume? Ubogi taki otroci, kajti usojeno jim je, da ostanejo vse svoje življenje duševni pritlikavci! Slovenski oče, ki pripravljata tako bodočnost svojim otrokom, se pregreša

— Naprej, naprej!

— Krik in vik se vname moj skupčino; šumelo je, vrelo je, bučalo, žvonketalo s sabljami, grozilo s pestmi. Ban prebledi, biležnik umolknje. Pomirili so se in biležnik čita, da je kralj odredil, da se podban in vse njega pristaši radi zločina kaznujejo, a toliko da izusti te besede, vstane ban in zakliče glasno: „Ker je podban odpuščen po kraljevi volji, volimo novega! Hočete li?“ „Volimo!“ zagrimi Tahijev. „Volimo!“ njega sosedni. „Ne!“ zakričim jaz krepko, da so mi skoraj rebra popokala — ali Jakob Pogledič zamahne s čepico in zakliče: „Volimo! Vivat banus! Doli Gregorjanec!“ In celo krdele njegovih kmetov zagrimi jednoglasno! „Vivat banus! Doli Gregorjanec!“ V meni se strdi kri, Stepko hoče zagrabit za Sabljo. Vurnovič prebledi na smrt in zgrabi Poglediča za prsa.

hudo nad svojim lastnim zarodom. Laška šola je za slovenske otroke mučilnica, a ne učilnica. In ali ni to greh, aki je volja očetova, da se mu mučijo otroci?

A nekateri Križani so slepi in gluhi, da ne videjo nevarnosti in ne slišijo svojega lastnega rasuma. Zavosili so jo tako, da jih mora sedaj celo vladat vleči iz blata.

In čemu vse to? Ne za judeževe arebni jake, ampak za par devljev in na prazne obljube, katero se ne izpolnijo nikdar, ker se izpolniti ne morejo in katerim more verjeti le nerazoddao in lehkoverno ljudstvo.

Ne dejte se torej slepiti po praznih in drsnih obljubah, nikar ne poslušajte zapeljivev, kateri vas izkoridajo za svojo, našemu narodu, domovini, cesarju in vašim lastnim otrokom nevarno nameno.

Ne pregrešajte se nad svojimi otroci!

Političke vesti.

Ulični napisi v Ljubljani. Mestni svet ljubljanski je v svoji seji z dne 5. t. m. vprejel nastopne predloge: 1) Javni napisi po vseh ulicah in trgih Ljubljanskega mesta se imajo premuniti tako, da se napravijo vse, bres injeme, v slovenskem jesiku. 2) Dotične nove tablice je pribiti natandno na tiste prostore, kjer so pribiti dosedanja dvojezični napisi. 3) Nove tablice je naročiti pri tvrdki I. Stegman in sinovi v Budejovicah. 4) Hišne tablice imajo se od sedaj pri novih hišah napravljati izključno s slovenskim napisom in sicer na stroške hišnih lastnikov. 5) Dosedanje hišne tablice z dvojezičnim napisom je na stroške občine nadomestiti s novimi tablicami s samimi slovenskimi napisi, katere se imajo pribiti natandno na starata mesta, pa le pri tistih hišah, kajih lastniki, po mestnem magistratu o tem povprašani, v določenem roku niso ugovarjali, in katerih hiše se ne nahajajo v ulicah ali na trgih, katerim so se imena v novejšem času premenila. 6) Tudi te tablice naročiti je pri tvrdki I. Stegmann in sinovi v Budejovicah. 7) Troški te nove naprave pokrijejo naj se iz blagajničnih preostankov. 8) Mestnemu magistratu se naroča, da te sklepne kolikor mogoče hitro in točno izvrši.

Ulični napisi v Pragi. Mestni sestop Praški postopa tako odločao ob tem vprašanju. Kakor smo žejavili med najnovježimi vestmi današnjega jutranjega izdanja, odgovoril je mestni svet policijskemu ravnateljstvu, da to poslednje nima nikako pravice vtikati se v to zadovo, ker se ista dostaja lo krajne police. Mestni svet pravi, da se ne bode brigal za dopis policijskega ravnateljstva.

Krispi na Ogrskem. Njegovo Veličanstvo ostane daje časa v Budimpošti nego je bilo določeno s prva. Po tem soditi so težave glede na sestavo novega ministerstva velikanske. Težave se pa ne dostajojo toliko, da ta mož ne ve drugega zdravila za vso grozno bedo, na kateri trpi sira Italijska, nego pokanje pušek, obsedna stanja in zapore. S takimi sredstvi je pač možno za trotnotev zamašiti usta trpečemu narodu, ali pri tem se mora le vekati splošna nezadovoljnost in slabasti gospodarski položaj dežele. Italiji ni drugo pomoči kakor da se odreče svoji domišljavosti in uredi svoje izdatke primerno svojim dohodkom. Svojo vojsko mora Italija izdatno zmanjšati, odpovedati se mora svoji pohlepnosti in svoji destižljnosti. A ravno o tem noči ničesar čuti gospod Francesco Crispri. On in jedini on je zavel Italijo v sedanjo stisko. O tem je danes prepričana vsa Italija. In vendar se povrne na krmilo skoro gotovo; a ne morda zato, ker goji narod zupanje do njega, ampak zgolj zato, ker si nikdo drugi ne upa nastopiti njegovo žalostno dedičino.

Oglas je račune po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami so plačajo prostor, kolikor obsegava sosednjih vrstic. Poslana osmrtnica in javne zavrsnice, domači oglasi itd. se računajo po pogodbni.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vratijo.

Naročino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo ulica Caserma 13. Odprete reklamacije so proste poštne.

„Edinost je mod.“

osobe Wekerla samega, ampak njegovega druga, pravosodnega ministra Szilagya, kateri je bil pravi oče nesrečnim cerkvenopolitičkim predlogom. Szilagy noči odstopiti od svojih predlog, a Wekerle noči odstopiti od Szilagya — v teh okolnostih tiči ključ se danje krize.

Stambulov v opoziciji. Glasilo podlega mogotca Stambulova, „Svoboda“, izjavlja, da liberalna stranka stopi v opozicijo proti sedanji vladi. Iz te izjave je razvidno, da je gospod Stambulov istotko domišljav, kakor so domišljavi njega nemški prijatelji. Kakor se bahajo ti poslednji, da so oni sami jedini stebor države, tako se čeljusti tudi Stambulov, da je nezavistnost Bolgarske le njegovo delo. Ali res misli g. Stambulov, da je vse vse prešel zgodovino rusko-turške vojske? Kdo je rešil Bolgarsko iz sramotne turške sužnosti, to vemo vse, kakor vemo tudi to, kdo iz vsega svojega sroči črte osvoboditelja Bolgarske. Ravno te dni se je vzdignil vse narod bolarski, da protestuje kakor jeden mož proti početju Stambulova, katero početje je imelo na sebi vse znakove največje nahvaložnosti. Čudna logika to! Oni in isti mož, ki je vse svojo slobost in krvolčnost postavil v boj proti boriteljem za nezavistnost Bolgarske, se predstavlja svetu kot žrtve svoje ljubljene do nezavistnosti.

Krispi v Italiji. Ministerstva Crispive ni več! S tem pa nobemo reči, da se je ta toliko domišljavi kolikor nasilni in mačevaljanje željni državnik italijanski res umaknil s pozorišča. O ne, Crispie je še vedno trdnjačka, okolo katere se tudi sedaj še vse političko življeje v Italiji. Sodeč po pogajanjih, ki se vrši sedaj v Rimu glede novega ministra, smemo s precejšnjo gotovostjo že danes vsklikati: Crispie šel — Crispie pride sopet! Crispie pride — a brez poglavitev osebe dosedanja ministra njegovega, brez finančnega ministra Sonnini. Med krizo v Italiji in krizo na Ogrskem je res nekaka analogija. Na Ogrskem se morda povrne Wekerle brez Szilagya, v Rimu se povrne Crispie brez Sonnini. Szilagy je bil v ogrskem kabnetu poglavitev osebe kot pravročitelj cerkvenopolitičkih predlog, Sonnino je bil v Crispievem kabnetu glavna oseba kot izumitelj finančnega programa; tu in tam boste torej moralni odstopiti oni osebi, ki ste takoreči znabili program vašega ministerstva. Wekerle in Crispie se torej povrneta — ako se povrneta — s predrugačenim programom, kolikor se dostaja poglavitev vprašanj: tu cerkvenopolitičke prenosove, tam finančne reforme. Crispiju in Wekerlu so je boriti proti nepramgljivemu nasprotniku: oni proti neopini bedi in popolnemu gospodarskemu polomu, ta proti sijaju in modi svete katoliške Cerkve. Zato pa smemo prorokovati obema grozen konec — fiasco. Crispiju je odtegnila zbornica zaupanje, ker se je prepričala, da ta mož ne ve drugega zdravila za vso grozno bedo, na kateri trpi sira Italija, nego pokanje pušek, obsedna stanja in zapore. S takimi sredstvi je pač možno za trotnotev zamašiti usta trpečemu narodu, ali pri tem se mora le vekati splošna nezadovoljnost in slabasti gospodarski položaj dežele. Italiji ni drugo pomoči kakor da se odreče svoji domišljavosti in uredi svoje izdatke primerno svojim dohodkom. Svojo vojsko mora Italija izdatno zmanjšati, odpovedati se mora svoji pohlepnosti in svoji destižljnosti. A ravno o tem noči ničesar čuti gospod Francesco Crispie. On in jedini on je zavel Italijo v sedanjo stisko. O tem je danes prepričana vsa Italija. In vendar se povrne na krmilo skoro gotovo; a ne morda zato, ker goji narod zupanje do njega, ampak zgolj zato, ker si nikdo drugi ne upa nastopiti njegovo žalostno dedičino.

Različne vesti.

Občni zbor pol. društva „Edinost“ bode prihodnjo nedeljo ob 10. uri predpoludne v dvorani „Mally“ via Torrente št. 16. Želeti je, da se člani društva udeleže v polnem številu tega zborovanja, kajti časi so resni in treba, da se pogovorimo, kako nam bode postopati v obrambo naše narodnosti tu ob periferiji zemlje slovenske.

Za koncert v prid šolski družbi sv. Cirila in Metoda dne 9. t. m. so vabila razpoložana. Ako bi kdo čest, rodoljubov v mestu in na deželi po pomoti ne bil dobil vabila, naj blagovoli oprostiti, ker se pri obilici naslovov lehko eno ali drugo prezre. Vabila in programi se zmrzlj lehko reklamujejo v slov. Čitalnici, kakor tudi pri vseh slov. društvi v mestu in okolici. Sicer pa opozarjam na „Edinost“ dne 5. t. m., v kojej je objavljen popolen program koncerta. Slavno občinstvo opozarjam opetovan, da ustavnice in sedeže bode prodajala gledališka blagajna v Fenico dne 9. t. m., t. j. na dan koncerta od 9. ure zjutraj naprej.

Volitve v upravnih svet občine Pazinske pričele so se včeraj in bodo trajale do 11. t. m. Italijanska stranka je stopila to pot v boj z vso odločnostjo, ker so joj okoliščine tako ugodne, kakor že dolgo ne — tako ugodne, da se je jeden prvakov te stranke izjavil: Ako sedaj ne zmagamo, potem pa nikdar več. Jako značilno in simptomatično je, da je italijanska stranka izdala proglašenje do pazinskih kmotov, katerega vredno sestavil nekdo, ki ne umre dobro ni hrvatski ni slovenski; onemu, ki je le kolikaj obveščen o sedanjih odnosih Pazinskih, ne bodo težko uganiti, kdo je ta „nekdo“. Stara ljubezen nikdar ne zrjaví, staro sovraštvo pa tudi ne! — Kar se do staje šans glede na izid volitov pravijo došla nam poročila: Ker je 1. razred gotov Italijanom, drugi pa Hrvatom, se bodo bila bitka pravo za pravo le za tretji razred. Hrvatska stranka je storila vse, kar je bilo mogoče, da si osigurata zmago tudi v tem razredu, ako se bodo vratile volitve v pravom redu. Toda pri naših tužnih razmoraх se nam je vsak trenotek batiti najneprijetnejših iznenadnj in presenočenj. Proti istrskim Slovanom je koalinirano — vse, in ako zmagamo sedaj v Pazinu, bodo zmaga tem častnejša in — to je glavna stvar — tudi odločilna za vse bodoče čase; kajti Italijani priznavajo sami, da so se to pot v zadnje spustili v boj. Sedaj ali nikoli! jo njih geslo, a mi upamo, da: nikoli! Bog z vami, volili pažinski!

Madjarska lojalnost. Dne 4. t. m. vrnila se je pred porotnim sodiščem Budimpeštanškim razpravam proti časnikarju Šeffjeru, katerega je tožilo državno pravdništvo radi razširjenja nadvojvod Karla Ludovika, Franca Ferdinanda in Ottona. Šeffjer je bil priobčil nameč v listu „Olvas“ članek pod zaglavjem: „Kdo je prestolonašlednik?“ Te članek je obsezel vse polno nešljajih in žaljivih podtikanj, naslovnih na imenovanje tri nadvojvode. Vzlič temu so porotniki zanikali vsa vprašanja in je bil urednik oproščen. Državno višje pravdništvo pa mora plačati sodne stroške.

Ako postavimo vsporedno to pravdo proti uredniku Šeffjeru in ono drugo pravdo proti nedolžnim Romunom, jasno nam je, kako grozno demoralizovano je javno menenje med Madjari, jasno nam je, da so madjarska sodišča v službi politike in da madjarski porotniki sledi le političkim tendencijam. Urednika, ki je na držen način razširal člane cesarske hiše in katerega krivda je jasna kot beli dan, so oprostili, ker tako zahteva madjarski šovinismus; Romune so pa obsodili iz istega vzroka, dasi niso zakrivili ničesar, nego da so se odkrito in lojalno hoteli približati najvišjemu prestolu, da se potožijo avojemu kralju. Žaliteljem krone ne skrivijo vrli Madjari nijednega lasu, lojalne podanike pa — tirajo v ječe. Živilo madjarsko pravosodje!

Jasen dokaz rodoljubja. Romunska „Tribuna“ piše z ozirom na pravdo radi spomenice: Vsi otoženci so junaki vsprijeli obsođbo. Prečastni Lukač stopal je na čelu otožencev simejno se kakor junak iz starega veka. Gospa Lukačeva je pozdravila svojega simejčega se moža z besedami: Ljubim in pozdravljam te dragi mož, ker si so najbolj odlikoval. — Dr. Rac je korakal visoko po-

vadigneno glavo. Vsi so se vrnili v gostilno po potu, posutem s cvetjem. Sam Pan de Bažest je jokal, rekoč, da so ga osramotili s tem, da so ga manje obsedili kakor njegovo tovariše. Mi, romunska mladina, smo tudi jokali, ali od veselja, da imamo med našimi starinami take junake in oduševljene ljudi.

Dež. razstava v Lvovu. Včeraj je nadvojvoda Karol Ludovik otvoril deželno razstavo v Lvovu. Odgovarajoč na pozdrav, izrečen v poljskem in ruskom jeziku, je naglašal v nemškem in poljskem jeziku svoje posebno zadovoljstvo na složnem delovanju Poljakov in galitskih Rusov. Nadvojvodo so povsodi navdušeno pozdravljali.

V pojasnilo. Ker smo posneli po „Slovencu“, da jo bil tudi gospod deželnih poslov istrski Slavoj Jenko pri zborovanju „Ket političkega društva“ v Trnovem, moramo pojasniti, da to ni res. Onega dne je bil gosp. Jenko v Podgradu in se je kar začudil, da so ga — hote ali nehoto — videli v Trnovem.

In Komna se nam piše: Komensko streljinstvo je v večkratnih sejah sklenilo, da se ima kos občinskega pašnika, ležečega koj pod Komnom, zasaditi z borovjem in smrekami. To pa v obrambo proti burji, ki najhuje pritiska ravno od siste strani.

Dne 28. marca poklical je svon, kakor navadno, občinarje na odločene jim dele občinskih pašnikov. Občinarji so se takoj lotili kopanja jam, potrebnih za sasašenje. V par dnevih so bili pri kraji s kopanjem in sasašenjem. Ker je v mesecu aprilu močno pritiskala suša na mladi nasad, pozvali so se občinarji zopet na delo, da zaličijo kakor treba. Tudi to delo so izvršili z veseljem in brez ugovora. Ker pa leži mal prostor med skladovno cesto, vodeno v Rihemberg in med občinsko potjo, katera se je ob tej priliki popravila in mnogo razširila, moral se je ta prostor v podobi trikota zagraditi, to zaradi živine, ki se goni tod na pašo. Dogovorjeno je bilo, da se ta prostor zagradi z žicami, ali nekaterim se je zdelo taka zagraja nevarna za živino. Vsled tega je naročil gosp. župan jednemu podčupanu, da nej se svojimi delavci in na občinske stroške napravi leseno ograjo, katero je isti tudi res skoro dovršil. V občinski seji z dne 23. aprila je bil vspredjet predlog, da se sasašeni in deloma ograjeni deli občinskega pašnika izroči v gojadno varstvo.

A našemu gosp. županu ni ugajalo to delo, valedes česar je izdal nek oklic, s katerim je pripravil občinarje, da so jeli rogoviti proti omenjeni ograji. V to jih je posebno pripravil izrek županov: „Jaz in občinarji ukažemo, starešinstvo pa nidi.“

Prvi dan maja odšlo je šestoro starešin pritožit se k o. k. okrajnemu glavarju v Sežano. V odsočnosti večine starešin pozval je zopet zvon občinarje na pogozdeno prostoro. Tu je držal gosp. župan dolg govor in posledica temu je bila, da so razljeni občinarji zrušili ograjo in deloma poteklosti ista borova drovesa, katera so pred mesecem dñij sedili z veseljou in nemalim trudom. Kar je ostalo nepokvarjenih dreves, izruili so jih županu pred očmi.

Po takem postopanju g. župana čutila se je žaljeno velika večina starešinstva Komenskega, videč, da se je po takem odvzetem vse pravice in da je onemogočeno vsako nadaljnje delovanje. Vsled teh dogodkov izročila je večina starešinstva županu nezaupnico.

Na pritožbo iste večine odredilo je o. k. okrajno glavarstvo, da se mora omenjeni trikot zopet zasaditi še v teku meseca maja.

Gosp. župan pa je tako izvršil ta ukaz,

da je zauzal občinarjem prenesti murbova

drovesa in ta stara drovesa so se zasadila v

lepoti in korist kraske gmajne.

Mi pa svetujemo gg. Kraškim županom, ako hočejo kaj storiti v oleplavo in korist v varstvo izročenih jim občin, da si pridejo ogledat delo našega g. župana in pa — razburjenost, ki je zavladala med nami.

Komenčan.

Nesreča na ladiji. 38letnega težaka Jozipa Lapajnarja udaril je včeraj med delom na nekem parniku ročaj škripca tako močno po nosu, da so morali reševati prevesti v bolnič.

Pretepla sta se včeraj ob 2. uri popoldne na tukajnji postaji, kjer se oddajo blago, voznik Domenik Dosoni, stanujoč v ulici Rigutti št. 7. in neki tovarš njegov.

Najprvo sta se zasedila, a potem sta prešla od besed k dejanju — to je k pretepu. Ubogi Domenik je dobil ob tej priliki tako gorko po glavi, da so ga spreveli na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik dr. Jellerts podelil prvo zdravniško pomoč in ga potem, videč da je Dosoni težko ranjen, odpšal v bolničnico.

Leteriske številke. Izšrebane 6. t. m. Brno 70, 10, 82, 32, 65.

Najnovejše vesti.

Pazin 7. Včeraj je glasovalo 158 volilcev. Od teh je glasovalo 103 za naše kandidate, 55 za nasprotne. Mir se ni kalil. Danes in jutri glasuje še tretji razred.

Dunaj 7. Danes zjutraj ob 7. uri je jela padati na Dunajščinu in njega okolici grozovita toča, kateri je sledil silen nalin kakor da se je utrgal oblak. Huda ura je napravila ogromno škodo na oknih, hišnih opravah in kulturnih. Mnogo oseb in živalij je ranjenih. Voda je udrila v pritlična stanovanja, toča je po nekaterih krajih ležala develj visoko in je bila debela kakor golobja jajca. Promet je bil ustavljen za nekoliko časa. Na cesarskem dvoru je rasbitih 600 čip, mesto izgleda, kakor da je bilo bombardovano. V pruterju so našli dve osebi, kateri je ubila toča. Jeden polk poljske artilerije je trpel noizmerno, ker ga je huda ura zasigla zunaj na polju. Več dastrov in možnih je ranjenih.

Lvov 7. Nadvojvoda Karol Ludovik bavil se je včeraj v razstavi nekoliko ur in je danes nadaljeval ogledovanja. Nadvojvoda je obiljibil, da v jeseni še enkrat obiše razstavo v družbi z nadvojvodinjo Marijo Teresijo.

Poznanj 7. Poljski katolički shod se je danes zaključil po knezu Czartoryskem.

Budimpešta. Wekerle je bil zjutraj skozi dve uri pri cesarju, in popoldne je bil zopet poklican v avdijencijo. Misli se v obdo, da je kralj v te drugi avdijenciji obvestil Wekerla o svojem sklepku. Liberalci triumfujo, ker so prepričani, da se reši kriza povojljeno na Wekerla in za liberalno stranko. Vendar so mogoča tudi presenečanja.

Rim 7. V pravdi proti rimski banki potrdil je policjski uradnik Montalto svojo prejšnjo izjavbo pred parlamentarno komisijo, v kateri obdoljuje policio, da je odstranila mnogo dokumentov. Vsled tega predloženih je bilo v včerajnji seji poslanske komore petero interpelacij. Pravosodni minister, odgovarjajoč na te interpelacije, je izjavil, da po dovršeni pravdi uvede preiskavo proti onim uradnikom, ki so kaj zagrešili. Oblast bude vršila svojo dolžnost v poln meri.

Trgowinski brzajawki. Budimpešta. Pionica za spoml. 6/85—6/90, za jesen 7/99—7/10 Korusa za julij—avgust 4/83 do 4/85 Oves za jesen 5/78—5/79, Rž 5/50—5/51.

Pionica nova od 77 kil. f. 6/85—6/90, od 78 kil. f. 6/70—6/75, od 79 kil. f. 7/10—7/20, od 80 kil. f. 7/20—7/25, od 81 kil. for. — — — — —

Ječman 6/50—6/85; proso 8/30—4/25.

Ponudbe pionice slabe, površevanje živahn, trdno. Prodalo se je 20.000 met. stat., 5 in deloma tudi 10 met. dražje, ostali otrobi nespremenjeni. Vreme lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor. Za juni 15/45

Nova roba september 14/55 14/75

Hrave. Kava Santos good average za juni 95/75, za oktober 89—.

Hamburg. Santos good average za juni 78—, september 74/50, decembert 69—, mirno.

Dunajska borba 7. junija 1894.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	98/30	98/35
" v srebru	98/15	98/15
Avstrijska renta v sliatu	120/65	120/75
" v kronah	97/85	97/95
Kreditne akcije	850/80	851/80
London 10 Lst.	125/05	125/05
Napoleoni	9/95/	9/96
100 mark	61/25	61/27/
100 italij. lire	44/70	44/75

S Bratje Sokoli! Jutri v potek na večer vršil se bode prvi telovadni shod in ob jednem prva večna skupna vaja prostih vaj za vrtno slavnost dne 1. julija. Poslivamo Vas in vabimo, da se v kolikor mogoče mnogobrojne številu udeležite tega shoda, ki se bode vršil od 9. ure nadalje v društveni telovadnični Via Coronae št. 17.

Bratje! V Vaših rokah leži izvršiteve te krasne slavnosti, le od Vaše udeležbe jutrišnjega dne odvisen je nje uspeh. Pokažite da veste ceniti pomen, za kogega se bori naše „Sokolstvo“ posebno tu ob meji, ko se nas dan na dan prezira in hoče zatiskiti, da nas ni.

Bratje! Pokažimo, da smo tu na obali Adrije gospodarji tudi mi, da

Zatrlji niso spriči.

A ne bodo nas bedetihi!

Pod zastavo bratske vzajemnosti torej na evidentje jutri zvezor v telovadnici!

Na zdar!

Odbor in pripravljalni odsek „Trž. Sokola“.

Dunajske srečke po 1 krono

5 glavnih dobitkov po 10.000 kron

Srečke priporočata: Hieronim Morpurgo, Ign. Neuman.

K. Zobec in C.° izdelovatelj umeroljnih ognjnih praporov se s občinstvu, da ga blagovoli ob vsaki priliki počasti z naročil temveč, ker se naslanja na rok „Svoji k svojim“. Naročila vsprijemajo se na cesti Rosselit hit 121 (Camp. Morpurga) v Trstu. — Cenike v slovenskem jeziku pošilja franko in gratis.

Gostilna CANTINA ISTRIANA Via Tivarneta, blizu postaje Južne železnice. Prodaja najboljša istrska vina po 30 kr. in kraški „Auberski“ teran po 44 kr. liter. — Steinfeld“ po 28 kr. liter. Kuhinja prve vrste. — Kosila po 22 kr. — Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi priporoča se uljud o podpisani za množično obisk.

Josip Može.

RODOLJUBI!! Podpisani odprem prihodnjo soboto